

Tájékoztató a 2017 szeptemberétől bevezetett *gyógypedagógia alapképzési (BA) szak új tantervről és a szakirány-választás megváltozott feltételeiről*

A gyógypedagógia alapképzési szak képesítési és kimeneti követelményeit a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képesítési és kimeneti követelményeiről (továbbiakban: KKK) szabályozza.

A KKK rendelet **gyógypedagógia alapképzési szak** 5. és 8. pontja rendelkezik a főbb tanulmányi területekhez rendelt kreditértékekről:

5. Az alapképzés megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210+30 kredit

- a **szakdolgozat** készítéséhez rendelt kreditérték: **8 kredit**

- intézményen kívüli **összefüggő gyakorlati** képzés minimális kreditértéke: **30 kredit**

- a **szabadon választható** tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: **12 kredit**

- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: **50 kredit**

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a) **gyógypedagógusi szakképzettségek közös, általánosan művelő ismeretei 62-78 kredit, ebből:**

aa) társadalomtudomány (tudománytörténet, pedagógiatörténet, jogtudomány, informatika, kutatómódszertan), **gyógypedagógia** (humánbiológia, orvostudomány, pszichológia, neveléstudomány, nyelvtudomány, képesség- és személyiségfejlesztési, érzékelési és mozgásfejlesztési, művészeti nevelési ismeretek) területéről **28-32 kredit;**

ab) **gyógypedagógiai közös szakterületről gyógypedagógiai szakmai elméleti ismeretek** (gyógypedagógia elmélet, történet, gyógypedagógiai pszichológia és pszichodiagnosztika), **gyógypedagógiai gyakorlati, módszertani ismeretek** (komplex nevelő, oktató, fejlesztő, rehabilitációs, rehabilitációs eljárások módszertana, műveltségterületek szerinti alapozó és szakmódszertani ismeretek) **30-50 kredit;**

b) a **választott szakirány** sérülés típusa szerinti **gyógypedagógiai szakmai ismeretek 50-70 kredit;**

c) a választott **szakirányt bővítő**, a közoktatás területein pedagógiai jellegű feladatok ellátását erősítő, **vagy második szakirány** **gyógypedagógiai ismeretei 50-70 kredit;**

d) **gyakorlati képzési modul 30 kredit.**

Az ELTE BGGYK új mintatantervében¹ a renDELETEH illeszkedve az alábbi ismeretkörök jelennek meg (a rövidítések egyúttal jelmagyarázattal szolgálnak a táblázatok értelmezéséhez):

ÁK-GYK = általánosan művelő közös és gyógypedagógiai (szakmai) közös ismeretek összesen: 72 kredit,

ebből

az **általánosan művelő közös (ÁK) ismeret: 31 kredit** (levelező 29 kredit);

a **gyógypedagógiai közös (GYK) ismeret: 41 kredit** (levelező 38 kredit)

SZD= szakdolgozathoz rendelt kreditek: 8 kredit

SZV= szabadon választható ismeretek: 12 kredit (levelező: 17 kredit)

SZI1 és SZI2= első és második szakirányhoz rendelt ismeretek: 50 – 50 kredit

***SZIK= szakirányközi ismeretek modul: 18 kredit**

*A szakirányközi ismeretek modulban olyan ismeretek jelennek meg, melyek az egyes szakirányok között átfedésben vannak, azaz mindkét szakirányhoz egyaránt tartoznak. A szakiránypárok közösen válogatták össze azt a 6-6 tanegységet, amit szakirányuk

¹ Az elkészült mintatantervet a BGGYK Kari Tanácsa 2017. április 5-én, az ELTE Szenátusa 2017. május 29-én C/2017. (V. 29.) Szen. sz. határozat KKK-változások miatt kezdeményezett tantervmódosításokról, valamint erre tekintettel az ELTE képzési programjának módosításáról határozattal fogadta el.

szempontjából fontosnak tartanak. Ily módon a szakirányhoz rendelt kreditek értéke szakirányonként lényegében 68-68 kredit, ám a közös halmazba tartozó 18 kredites – SZIK – modul ismereteit csak egyszer kell a hallgatóknak teljesíteniük. Amennyiben a hallgató egy szakirányt választ, a szakirányához rendelt 50 kredites és a szakirányközi 18 kredites modult egyaránt el kell végeznie.

TGY= terepgyakorlat (KKK 5. pont): 30 kredit

ELTE BGGYK GYÓGYPEDAGÓGIA BA Képzési program (2017-) 8 félév, 240 kredit

Közös képzési sáv összesen 92 kredit

/Általános közös modul 31 kredit (levelező: 29)

Gyógypedagógiai közös modul 41 kredit (levelező: 38)

+Szakdolgozat 8 kredit

+Szabadon választható 12 kredit (levelező: 17) /

"A" változat = 148 kredit

KÉT SZAKIRÁNY

"B" változat = 148 kredit

EGY SZAKIRÁNY

**1. szakirány ismeretei:
50 kredit**

**szakirányközi ismeretek:
18 kredit**

**2. szakirány ismeretei:
50 kredit**

**terepgyakorlat (szakirányonként
15-15):
30 kredit**

**1. szakirány ismeretei:
50 kredit**

**szakirányközi ismeretek:
18 kredit**

**(1.) szakirányt bővítő ismeretek:
50 kredit**

**terepgyakorlat (összefüggő
szakmai gyakorlat):
30 kredit**

A mintatantervek a BGGYK honlapján elérhetők:

- [Nappali tagozat](#)
- [Levelező tagozat](#)

8 féléves, két szakirányos képzés (240 kredit, nappali tagozaton)²

8 féléves 2 szakirányos BA képzés kreditelosztása										
Modul neve / félévek	1	2	3	4	5	6	7	8	össz	KKK
Általános közös+ Gyógypedagógiai közös modul	29	27	12	3		1			72	28-32 +30-50
Szakedolgozat				2		2	4		8	8
Szabadon választható		3				3	6		12	12
1. szakirányhoz rendelt modul			6	11	12	11	10		50	50-70
2. szakirányhoz rendelt modul			6	11	12	11	10		50	50-70
Szakirányközi modul (mindkét szakirányhoz hozzárendelendő)			6	3	6	3			18	
Terepgyakorlat								30	30	30
össz	29	30	30	30	30	31	30	30	240	240

A szakirányok párosításáról

A mintatantervek minden lehetséges szakiránypárosítást tartalmaznak, ez azonban nem jelenti azt, hogy minden szakiránypár el is tud indulni.

A felvételi tájékoztatóban (www.felvi.hu) a „Specializálódás a képzés során” fejezet alatt minden évben ez olvasható: „A szakirányválasztás a képzés második szemeszterében történik. A szakirányok közül - a Kar által megállapított feltételek szerint - egyet vagy kettőt lehet választani”. A jogforrásként értelmezendő hivatkozás alapján a Kar állapítja meg a szakirányválasztás feltételeit, amit a második tantervi félév regisztrációs hetének kezdetéig kell közzétenni a hallgatóság számára. Ez azt jelenti, hogy *nincs jogszabályi kötelezettség* arra nézve, hogy a mintatantervben szereplő mind a 28 szakiránypárt elérhetővé kell tenni a hallgatóság számára.

Az elmúlt években a szabad szakiránypár-választás következtében a felsőbb évfolyamokon nagyon magas volt az óraütközések száma, mert a túl sok választási lehetőség fizikailag nem tette lehetővé az ütközésmentes oktatásszervezést. Ebből számtalan hallgatói panasz keletkezett, hiszen előfordult, hogy óraütközések miatt a hallgató a választott szakirányai kötelező tárgyait csak a tantárgyhoz rendelt óraszám 50%-ában tudta hallgatni. Az új tantervi koncepció kialakításánál az óraszámok csökkentése mellett az ütközésmentes órarend-készítésének lehetősége is vezető szempont volt.

Az új tanterv megvalósíthatóságát számtalan vizsgálat és modellezés előzte meg, melyek alapján egyértelmű, hogy a jelenlegi infrastrukturális és személyi feltételek figyelembe vételével az óraütközések elkerülése érdekében *a választható szakiránypárok számát korlátozni szükséges*. A jelenlegi óraszámok és az oktatói továbbá a teremkapacitás birtokában csak úgy készíthető ütközésmentes órarend, ha az alább látható **16 szakiránypár** választása engedélyezett az **egy szakirányos logopédia** mellett. Így a hallgatóknak a *2017-es tanévtől* felmenő rendszerben *17 választási lehetősége* lesz. A Kari Tanács és Szenátus a javaslatokat elfogadta.

² A levelező tagozatos kreditelosztás néhány kreditértékben eltér a nappali tagozattól, ez a honlapon található mintatantervekben látható.

Választható szakirányok és szakiránypárok a 2020/2021-es tanévtől

A Kari Tanács és a Szenátus határozata értelmében az Autizmus spektrum pedagógiája, az Értelmileg akadályozottak pedagógiája, a Látássérültek pedagógiája és a Tanulásban akadályozottak pedagógiája mellé 5-5 szakirányból lehet választani. A Hallássérültek pedagógiája, a Pszichopedagógia és a Szomatopedagógia szakirányok mellé 4-4 másik szakirányból lehet választani, a Logopédia szakirány mellé másik szakirány nem választható.

Az alábbi táblázat betűrendben tartalmazza a választható szakirányokat és szakiránypárokat:

Autizmus spektrum pedagógiája	Értelmileg akadályozottak pedagógiája
Autizmus spektrum pedagógiája	Hallássérültek pedagógiája
Autizmus spektrum pedagógiája	Pszichopedagógia
Autizmus spektrum pedagógiája	Szomatopedagógia
Autizmus spektrum pedagógiája	Tanulásban akadályozottak pedagógiája
Értelmileg akadályozottak pedagógiája	Hallássérültek pedagógiája
Értelmileg akadályozottak pedagógiája	Látássérültek pedagógiája
Értelmileg akadályozottak pedagógiája	Pszichopedagógia
Értelmileg akadályozottak pedagógiája	Szomatopedagógia
Hallássérültek pedagógiája	Látássérültek pedagógiája
Hallássérültek pedagógiája	Tanulásban akadályozottak pedagógiája
Látássérültek pedagógiája	Pszichopedagógia
Látássérültek pedagógiája	Szomatopedagógia
Látássérültek pedagógiája	Tanulásban akadályozottak pedagógiája
Logopédia	
Pszichopedagógia	Tanulásban akadályozottak pedagógiája
Szomatopedagógia	Tanulásban akadályozottak pedagógiája

Tájékoztatásul: az alábbi szakiránypárok nem választhatók (fenti táblázatban azonos színnel jelölve)

Autizmus spektrum pedagógiája	Látássérültek pedagógiája
Értelmileg akadályozottak pedagógiája	Tanulásban akadályozottak pedagógiája
Hallássérültek pedagógiája	Pszichopedagógia
Hallássérültek pedagógiája	Szomatopedagógia
Pszichopedagógia	Szomatopedagógia

A Logopédia szakirány képzési sajátosságai –egy szakirányos képzés (8 félév, 240 kredit, nappali tagozaton)³

8 féléves logopédia egy szakirány										
<i>Modul neve</i>	<i>/félévek</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	össz
Általános közös + Gyógypedagógiai közös modul		29	27	12	3		1			72
Szakdolgozat					2		2	4		8
Szabadon választható			3				3	6		12
1. szakirányhoz (logopédia) rendelt modul				6	11	12	11	10		50
1. szakirányt (logopédia) bővítő ismeretek modul				6	11	12	11	10		50
Szakirányközi ismeretek vmodul				6	3	6	3			18
Terepgyakorlat									30	30
	össz	29	30	30	30	30	31	30	30	240

A Logopédia szakirány *kizárólag egy szakirányos képzési formában* indul mind nappali, mind levelező tagozaton, felsőfokú végzettséggel rendelkezők, illetve az első diplomájukat megszerezni kívánó hallgatók számára egyaránt. Ennek oka az, hogy a logopédia szakterülete szerteágazó: a logopédusoknak a hang, a beszéd, a nyelv, a kommunikáció és a nyelés számos különböző típusú zavarainak ellátásában kell jártasnak lenniük az e zavarokban érintett személyek szakszerű megsegítése érdekében. E sokszínű szakterület elsajátítása nagy mennyiségű specifikus szakismeretet, diagnosztikai és terápiás gyakorlati készséget, a kommunikációs képesség és zavarai összefüggéseiben való tájékozottságot igényel. A képzésnek, melynek folyamán a hallgatóból kompetens logopédus válik, lehetőséget kell adnia a különböző kommunikációs zavarok elméleti ismereteiben, az érintettek ellátásának gyakorlatában való elmélyülésre, a megszerzett ismeretek összefüggéseinek megragadására. A logopédiai szakmai kompetencia megszerzését tehát a nagyobb óraszámú, jobban differenciált, elmélyült tudást és több gyakorlati készséget nyújtó képzési forma teszi lehetővé. A kiterjesztett egy szakirányos képzési forma azt jelenti, hogy a logopédus hallgatók a szakirányos képzésben két szakirány összesített óra- és kreditszámának megfelelő terjedelemben sajátítják el a logopédia szakirány tartalmait.

Diplomával rendelkezők számára egy szakirányos, 6 féléves javasolt ütemterv a Gyógypedagógia alapképzési szak mintatantervéhez (2017) – levelező tagozaton

A levelező tagozaton a hallgatók 60-70%-a már diplomával érkezik, a 2013-tól képzésüket megkezdő levelezős hallgatók számára kidolgoztuk az egy szakirányos (rövidített) képzés lehetőségét, ahol a második szakirány helyett a korábban szerzett szakképzettségéből 58 kreditet szakirányt bővítő ismeretként fogadtunk el. Az úgynevezett „modulbeszámítás” lehetőségével élő hallgatók számára azóta minden évfolyamon kínáljuk azt a javasolt ütemtervet, amelyik lehetővé teszi, hogy 2 félévvel hamarabb végezzenek. Az új mintatanterv bevezetésének következtében annyi a változás, hogy most *a korábbi ismeretekből 50 kreditet fogadunk el szakirányt bővítő, a közoktatás területein pedagógiai jellegű feladatok ellátását erősítő ismeretként.*

A javasolt ütemterv szerint a hallgatók a szakirányhoz rendelt modul tárgyait (50 kredit értékben) és a szakirányközi ismereteket (18 kredit értékben) a 3-4-5. tantervi félévben végzik el, majd a 6. félévben teljesítik terepgyakorlatukat az egy választott szakirányon, összesen 30 kredit értékben.

³ A levelező tagozatos kreditelosztás néhány kreditértékben eltér a nappali tagozattól, ez a honlapon található mintatantervekben látható.

6 féléves egy szakirányos képzés diplomásoknak (levelező tagozat)								
Modul neve /félévek	1	2	3	4	5	6	össz	
Általános közös + Gyógypedagógiai közös modul	30	21	12	3	1		67	
Szakedolgozat			2	2	4		8	
Szabadon választható	3	11			3		17	
1. szakirányhoz (logopédia) rendelt modul			10	21	19		50	
szakirányt bővítő ismeretek - korábbi ismeretek beszámítása ("modulbeszámítás")							50	
Szakirányközi ismeretek vmodul			9	6	3		18	
Terepgyakorlat						30	30	
össz	33	32	33	32	30	30	240	

A diplomások számára kínált „[javasolt ütemterv](#)” letölthető a kari honlapról⁴

A *Logopédia szakirány* esetében a diplomások számára kínált egy szakirányos (rövidített) képzés 7 féléves, a kreditablázatból látható, hogy az érintett hallgatók esetében 20 kreditet számítunk be a korábbi ismereteiből.

7 féléves logopédia egy szakirányos képzés diplomásoknak								
Modul neve /félévek	1	2	3	4	5	6	7	össz
Általános közös + Gyógypedagógiai közös modul	30	21	12	3	1			67
Szakedolgozat			2	2	4			8
Szabadon választható	3	11			3			17
1. szakirányhoz (logopédia) rendelt modul			10	21	19			50
1. szakirányt (logopédia) bővítő ismeretek modul			3	2	2	23		30
szakirányt bővítő ismeretek - korábbi ismeretek beszámítása ("modulbeszámítás")								20
Szakirányközi ismeretek vmodul			6	3	3	6		18
Terepgyakorlat							30	30
össz	33	32	33	31	32	29	30	240

További tájékoztatás a hallgatói választások elbírálásáról, a jelentkezések rangsorolásáról a tavaszi szakirány-választáson

A jelentkezések feldolgozása a dékánhelyettesi titkárságon történik majd, a Neptun kérvényekből kiemelt adatokhoz hozzárendeli a Tanulmányi Hivataltól megkapott előző félévi kreditindexeket és a felvett kreditek számát.

Amennyiben az első helyen jelentkező hallgatók száma meghaladja a szakirányra meghirdetett keretszámot, a hallgatókat rangsorolni kell.

A rangsorolás a következő képlettel kapott tanulmányi mutató alapján történik:

$$\frac{\text{kreditindex} \times 30}{\text{felvett kredit}}$$

Ha a kreditindexet visszaszorozzuk 30-cal (ezzel megkapjuk az egyes kurzusok kreditértéke és érdemjegye szorzatának összértékét), majd ezt a számot a felvett kreditek értékével elosztjuk, akkor a valódi hallgatói teljesítmény mutatóját kapjuk. E számítási mód kiküszöböli azt a hátrányt, hogy

⁴ A modulbeszámítás lehetőségével élni kívánó diplomás hallgatók képzésének (a fenti kreditértékeket tartalmazó) egy szakirányos javasolt ütemtervét a Kari tanács 2017. május 3. és a Szenátus május 29-i ülése hagyta jóvá.

valaki nem jutott be a kötelező kurzusára (csoportbontás, létszámkorlát stb. okokból), és esetleg csak 25, 19 vagy 15 kreditet tudott felvenni az első félévben. Ez a számítás a valóságban felvett és teljesített kurzusokon elért eredmények mentén rangsorolja a hallgatókat. Ugyanakkor ez a számítás arra is tekintettel van, hogy a hallgató teljesítette-e a felvett kurzusait, tehát nem részesíti előnyben azokat a hallgatókat, akik felvett tanegységeiket nem teljesítették (vagy elégtelent kaptak).

Nincsen előre rögzített tanulmányi mutató, amit el kell érni. A hallgatók eredményei és a keretszám határozza meg, hogy hova fog esni az a tanulmányi eredmény, amivel be lehet kerülni. Példa: ha a szomatopedagógiára nappali tagozaton 53 fő jelentkezik első helyen, akkor az a 49 fő fog bekerülni, aki az 1-49. helyezést érte el a fenti számítás eredménye alapján felállított rangsorban.

Aki nem jut be az általa „1”-es kóddal ellátott (választott) szakiránypárra, a további szakiránypárok közül arra fogjuk sorolni, amelyiken maradt még üres hely, és amit a hallgató előkelőbb helyre rangsorolt. Arra is figyelünk, hogy ha a szakiránypárból az egyikre bejutott, akkor azt megtartjuk, és megkeressük, hogy melyik az a szakiránypár, amiben a már „megszerzett” szakirány a leghamarabb szerepel. Példa: a hallgató AS-SZO szakiránypárt választott, a SZO-ra bejutott, de az AS-ra nem. A rangsoroláskor elsősorban azt a szakiránypárt fogjuk keresni, amelyikben a SZO is szerepel, hiszen az „1”-es kód jelzi, hogy a SZO is magas preferencia a hallgató számára. A kérelmek alapján minden hallgatót besorolunk valahova.

Logopédia szakirány esetén a jelentkezők teljesítményét a Logopédia Szakcsoport az írott nyelvi képességfelmérés és a beszédállapot-felmérés során számszerűen értékeli. Az írásbeli és szóbeli részben szerzett pontszámok alapján alakul ki a jelentkezők rangsora, melynek elsősorban a keretszámot meghaladó jelentkezők esetén van jelentősége. A keretszámot meghaladó jelentkezés esetén a logopédiai képességfelmérésen elért pontszám alapján rangsoroljuk a jelentkezőket

Többletpontok igazolt szakterületi munkatapasztalatra (a tavaszi szakirány-választáson)

Amennyiben a hallgató munkaviszonyban áll az általa választott szakirányhoz tartozó terepen, és ezt hivatalosan igazolja, többletpontokat szerezhet, amivel a rangsoroláskor előnyben részesülhet. Hivatalos munkáltatói igazolást szükséges benyújtani, amin szerepel a betöltött munkakör, továbbá hogy mely fogyatékosági típusba sorolt személyekkel foglalkozik a hallgató. **A többletpont értéke: 0,50 pont.**